

Sygn. akt I Ns 322/22

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2022 r.

Sąd Rejonowy w Piszcu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Łukaszewicz

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anita Topa

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2022 r. na rozprawie

sprawy z wniosku J. K. (1) zastąpionego przez przedstawiciela ustawowego M. N.

o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku

p o s t a n a w i a:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

M. N., jako przedstawicielka ustawowa małoletniego J. K. (2), wniosła o przywrócenie terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w imieniu małoletniego J. K. (2) po P. N..

W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 21 maja 2021 roku dzwoniąc do sekretariatu Sądu z zapytaniem w sprawie odrzucenia spadku została poinformowana o wydanym postanowieniu w dniu 25 sierpnia 2020 roku. Przedstawicielka ustawowa małoletniego podkreśliła, że nie doręczono jej żadnego pisma, dlatego też nie dopełniła obowiązków i terminu określonego w przepisach.

Sąd ustalił, co następuje:

Spadkodawca P. N. zmarł 11 grudnia 2019 roku w Ś.. Nie pozostawił testamentu.

W dniu 13 lutego 2020 roku M. N., siostra zmarłego P. N., oświadczyła przed zastępcą notarialnym B. Z., zastępcą notariusza M. P., w siedzibę Kancelarii Notarialnej w Ż., że odrzuca spadek po bracie P. N..

W związku z powyższym do kręgu spadkobierców ustawowych po P. N. należą między innymi dzieci M. N.: P. K. oraz małoletni J. K. (2). P. K. odrzucił spadek po P. N..

(dowód: wypis aktu notarialnego k. 4-5, odpis skrócony aktu urodzenia k. 7, odpis skrócony aktu zgonu k. 8, oświadczenie M. N. k. 17)

Postanowieniem z 25 sierpnia 2020 roku w sprawie III Nsm 339/20 Sąd Rejonowy w Kartuzach zezwolił M. N. na dokonanie czynności prawnej przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletniego J. K. (2) urodzonego w dniu (...) w K., polegającej na odrzuceniu w jego imieniu spadku po P. N., synu S. i C., urodzonym w dniu (...) w O., zmarłym w dniu 11 grudnia 2019 roku w Ś..

(dowód: odpis postanowienia z 25.08.2020r. k. 6)

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Z treści art. 1019 § 1 k.c. wynika, że jeżeli oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku zostało złożone pod wpływem błędu lub groźby, stosuje się przepisy o wadach oświadczenia woli z następującymi zmianami:

- 1) uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem;
- 2) spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca.

Następnie § 2 art. 1019 k.c. stanowi, że spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu, a § 3 w.w. przepisu statuuje, że uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku wymaga zatwierdzenia przez sąd.

Tak więc, M. N., działając w imieniu małoletniego J. K. (2), chcąc się uchylić od skutków prawnych nie złożenia po P. N. oświadczenia o jakim mowa w art. 1020 k.c. (oświadczenia o odrzuceniu spadku) winna wykazać, iż przedmiotowego oświadczenia nie złożyła pod wpływem błędu lub groźby.

Zgodnie z art. 1015 § 1 i 2 k.c. oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkodawca dowiedział się o tytule swojego powołania. Brak oświadczenia spadkobiercy w terminie określonym w § 1 jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego J. K. (2) złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po P. N. 13 lutego 2020 roku i z tym dniem dowiedziała się o tytule powołania do spadku swojej syna, tym samym rozpoczął się bieg terminu do złożenia oświadczenia imieniem małoletniego i z tym dniem istniała możliwość wystąpienia do sądu rodzinnego z wnioskiem o wyrażenie zgody na złożenie stosownego oświadczenia w imieniu małoletniego. M. N. zwróciła się o zezwolenie na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem dziecka, uzyskując je postanowieniem Sądu Rejonowego w Kartuzach z 25 sierpnia 2020 roku w sprawie I. N. 339/20.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego wskazała we wniosku, że odpis postanowienia z dnia 25 sierpnia 2020 roku o zezwoleniu na dokonanie czynności prawnej, nie został jej doręczony. Zgodnie z ustaleniami M. N. odpis postanowienia został wysłany na jej adres zamieszkania w dniu 27 sierpnia 2020 roku i był podwójnie awizowany w dniu 31 sierpnia 2020 roku, a następnie w dniu 8 września 2020 roku.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 136 § 1 i § 2 strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadomić sąd o każdej zmianie swego zamieszkania. W razie zaniedbania tego obowiązku pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany. O powyższym obowiązku i skutkach jego niedopełnienia sąd powinien pouczyć stronę przy pierwszym doręczeniu.

M. N. nie wykazała, aby Sąd Rejonowy w Kartuzach w sposób nieprawidłowy dokonał doręczenia, nie udowodniła, że w jakikolwiek sposób została pozbawiona możliwości obrony swoich praw.

Ostatecznie na rozprawie przedstawicielka ustawowa nie powoływała się na to, aby w.w. oświadczenia w imieniu małoletniego o odrzuceniu spadku po bracie P. N. nie złożyła pod wpływem groźby lub błędu. Na rozprawie w dniu 27 października 2022 roku M. N. przyznała, że niezłożenie w terminie odpowiedniego oświadczenia jest jej winą (e-protokół z 27.10.2022r. [00:00:32] k. 30).

W ocenie Sądu M. N. nie pozostawała pod wpływem groźby, czy też w błędzie, który powodował niezłożenie w terminie oświadczenia w przedmiocie odrzucenia spadku. Przedstawicielka ustawowa małoletniego J. K. (2) miała świadomość, że jej syn wchodzi w krąg spadkobierców po P. N.. Pomimo tego, nie podjęła korespondencji kierowanej do niej z sądu, ani działań zmierzających do ustalenia stanu sprawy toczącej się przed sądem rodzinnym. Działania takie podjęła po niemalże roku od wydania postanowienia kończącego sprawę. Zdaniem sądu niezłożenie oświadczenia wynikało z niezachowania należytej staranności i nieusprawiedliwionej zwłoki z podjęciem stosownych czynności, co nie może być podstawą zatwierdzenia przez sąd uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia w terminie.

Wobec upływu sześciomiesięcznego terminu z art. 1015 § 2 k.c. małoletni J. K. (2) utracił uprawnienie do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku.

Wobec powyższego wniosek należało oddalić.